

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та
дорадництва

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ неперервної освіти і туризму
«27» травня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Методологія наукових досліджень

Галузь знань: **D «Бізнес, адміністрування та право»**

Спеціальність: **D3 «Менеджмент»**

Освітня програма: **«Управління інноваційною та консалтинговою
діяльністю»**

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробники: професор кафедри публічного управління, менеджменту
інноваційної діяльності та дорадництва, д.е.н., професор **Витвицька О.Д.**

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень»

Навчальна дисципліна передбачає теоретичну і практичну підготовку майбутніх управлінців з опанування комплексу знань, умінь і навичок щодо теорії та практики наукових досліджень інноваційного процесу, а також принципів методичних підходів до вирішення поставлених науково-практичних завдань.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	D3 Менеджмент	
Освітня програма	Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова / вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні заняття	- год.	80 год.
Самостійна робота	60 год.	- год.
Індивідуальні завдання	- год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 ____ год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - ознайомитись з технологіями наукового дослідження інноваційних процесів, його структурою та методами.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають

проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність до проведення наукових досліджень на високому професійному рівні. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

Програмні результати навчання: ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	Тижні	Всього	у тому числі					Всього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Наукові дослідження та методи їх здійснення													
Тема 1. Поняття наукового дослідження та вимоги до нього	1-2	14	2	2			10	16	0,5	0,5			15
Тема 2. Поняття методології наукових досліджень та її види	3-4	14	2	2			10	16	0,5	0,5			15
Тема 3. Емпіричні та теоретичні методи наукового дослідження	5-7	16	3	3			10	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1		44	7	7			30	44	2	2			40
Модуль 2. Узагальнення та представлення результатів наукового дослідження													
Тема 4. Зміст та складові науково-дослідного процесу	8-9	9	2	2			5	11,25	1	0,25			10
Тема 5. Форми відображення результатів наукових досліджень	10-11	14	2	2			10	11,25	1	0,25			10
Тема 6. Методика	12-	14	2	2			10	12	1	1			10

підготовки і оформлення наукових та магістерських кваліфікаційних робіт	13												
Тема 7. Дотримання правил академічної доброчесності під час написання робіт. Ефективність наукових робіт. Перехід від дослідження до інновацій.	14-15	9	2	2			5	11,25	1	0,5			10
Разом за змістовим модулем 2		46	8	8			30	46	4	2			40
Усього годин		90	15	15			60	90	6	4			80

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукові дослідження та методи їх здійснення	2
2	Поняття методології наукових досліджень та її види	2
3	Емпіричні та теоретичні методи наукового дослідження	3
4	Зміст та складові науково-дослідного процесу	2
5	Форми відображення результатів наукових досліджень	2
6	Методика підготовки і оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт	2
7	Дотримання правил академічної доброчесності під час написання робіт. Ефективність наукових робіт. Перехід від дослідження до інновацій.	2
	Усього:	15

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепція та методи наукового дослідження	2
2	Методологія наукових досліджень та її види	2
3	Використання емпіричних та теоретичних методів наукових досліджень	3
4	Зміст та складові науково-дослідного процесу	2
5	Форми відображення результатів наукових досліджень	2
6	Підготовки наукових публікацій та есе	2
7	Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи	2
	Усього:	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукове обґрунтування теми, мети	6
2	Виконання індивідуальних завдань	6
3	Методологія та методи наукового дослідження	6
4	Моделювання - перспективний напрям досліджень	6
5	Міждисциплінарні підходи та методи наукових досліджень	6
6	Інформаційне забезпечення підготовки й написання робіт	6
7	Ефективність наукових робіт.	8
8	Перехід від дослідження до інновацій.	8
9	Інформаційно-пошукові ресурси мережі Інтернет	8
	Усього:	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- ессе;
- аналітично- розрахункові роботи;
- аналіз конкретних ситуацій,
- захист практичних робіт;
- виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).

Поточний контроль здійснюється під час проведення модульного контролю. Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Формами контролю засвоєння основного матеріалу курсу визначаються:

1. Опитування студентів під час проведення практичних занять.
2. Контрольні письмові роботи (тести) в аудиторії на практичних заняттях як результат засвоєння матеріалу попередніх тем (в elearn)
3. Самостійна робота по тематиці курсу (в elearn)
4. Екзаменаційне завдання як результат вивчення всього курсу (в elearn)

7. Методи навчання:

Методи навчання є одним з найважливіших компонентів навчального процесу. Без відповідних методів діяльності неможливо реалізувати цілі і завдання навчання, досягнути відповідних результатів. У процесі навчання зв'язок методу з іншими компонентами зворотній: метод є похідним від цілей, завдань, змісту, форм навчання; водночас він суттєво впливає на можливості їх практичної реалізації. Навчання прогресує настільки, наскільки дозволяють йому рухатись уперед застосовані методи.

Під час викладення дисципліни «Методологія наукових досліджень» застосовуються наступні методи навчання:

Методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи навчання за джерелом передачі та сприймання інформації:

- словесні (лекція, пояснення, семінарське заняття);
- наочні (ілюстрація, демонстрація);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- практичні (дослідження, практичні роботи, есе, індивідуальні семестрові завдання);
- опрацювання літературних джерел.

2. Методи навчання за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

- індуктивні (від одиничного до загального, від конкретного до абстрактного);
- дедуктивні (сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень: від загального до одиничного);

3. Методи навчання за рівнем самостійності (напруженості) пізнавальної діяльності, якого досягають студенти, працюючи за схемою навчання, запропонованою викладачем:

- репродуктивний,
- проблемний,
- частково-пошуковий,
- дослідницький;

4. Методи навчання за ступенем керівництва навчальною роботою:

- навчальна робота під керівництвом викладача (практична робота в аудиторії);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- самостійна робота студента;

5. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- дискусія;
- «мозкова атака»;
- аналіз конкретних ситуацій;
- інтерактивні методи.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Наукові дослідження та методи їх здійснення		
Практична робота 1. Концепція та методи наукового дослідження	ПРН1 На основі знань формується здатність	19

	застосовувати інформаційні і комунікаційні технології для пошуку та аналізу науково-технічної інформації, організації наукових досліджень.	
Практична робота 2. Методологія наукових досліджень та її види	ПРН1 Знання теорії, закономірностей, методів (алгоритмів) і способів інноваційної діяльності, здатність генерувати нові ідеї (креативність).	19
Практична робота 3. Використання емпіричних та теоретичних методів наукових досліджень	ПРН1 На основі знань формується здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу явищ та процесів в управлінні інноваціями	19
Самостійна робота 1	Здатність до самостійного, автономного пошуку, підбору та критичного узагальнення навчальних і наукових інформаційних джерел, у т.ч. іноземною мовою, за темою самостійної роботи	14
Модульна контрольна робота 1.	Демонстрування автономності у виборі та застосуванні інструментарію при виконанні роботи	30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Узагальнення та представлення результатів наукового дослідження		
Практична робота 4. Зміст та складові науково-дослідного процесу	ПРН1 На основі знань формується здатність організовувати та розвивати зовнішньоекономічні зв'язки в інноваційному середовищі	14
Практична робота 5. Форми відображення результатів наукових досліджень	ПРН1 Вміння складати та оформлювати науково-технічну та нормативну документацію, наукові звіти, доповіді, статті, патенти та ін.	14
Практична робота 6. Підготовка наукових публікацій та есе	ПРН1 Здатність розроблювати і реалізовувати інноваційні проекти фундаментального та прикладного спрямування	14
Практична робота 7. Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи	ПРН1 На основі знань формується здатність до аналізу сучасних напрямів, трендів розвитку галузей н/г, синтезу нових ідей та їх впровадження; формувати систему критеріїв новацій, інноваційної продукції, інноваційного продукту	14
Самостійна робота 2	Здатність до самостійного, автономного пошуку, підбору та критичного узагальнення навчальних і наукових інформаційних джерел, у т.ч. іноземною мовою, за темою самостійної роботи	14
Модульна контрольна робота 2.	Демонстрування автономності у виборі та застосуванні інструментарію при виконанні роботи	30

Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		70
Екзамен		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Єссе, презентації повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором ННІ).

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=536>
- Витвицька О.Д.. Методологія наукових досліджень: Навчально-методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» для підготовки фахівців ОС «Магістр» ОПП «Управління інноваційною діяльністю». К.: Вид. «Аграр Медіа Груп». 2024. 70с.
- Методичні рекомендації з підготовки та захисту магістерської кваліфікаційної роботи для слухачів освітньо-професійної програми “Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю”, спеціальність 073 “Менеджмент” / уклад.: Витвицька О.Д., Крикуненко К.В. Київ: НУБіП, 2025. 37 с.
- Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика: колективна монографія/ за заг. ред. д.е.н., професора Витвицької О.Д. Київ: ТОВ «АГРАР МЕДІА ГРУП», 2021. 450 с.
- Innovative activity and consulting: collective monograph/ by general ed. Doctor of Economics, Professor Vytvytska O.D. Kyiv: LLC "AGRAR MEDIA GROUP", 2024. 250 p.
- Дударев І.М., Кузьмін О.В. Практикум з методології наукових досліджень. Вид-во «Олді +» .2023. 278с.

7. Журнали:

- Інноваційна економіка.
- Актуальні проблеми інноваційної економіки.
- Електронний журнал «Ефективна економіка».
- Наукові інновації та наукові технології.
- Наука, технології, інновації.....

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Офіційний портал Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, <https://nubip.edu.ua/node/12654>
5. Положення про підготовку і захист магістерської кваліфікаційної роботи у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, <https://nubip.edu.ua/node/12654>
6. Положення про підготовку магістрів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, [//nubip.edu.ua/node/12654](https://nubip.edu.ua/node/12654)
7. Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату, <https://nubip.edu.ua/node/12654>

11. Інформаційні ресурси

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про доступ до публічної інформації»: https://minjust.gov.ua/m/str_35409
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права»: https://ips.ligazakon.net/document/view/jh7tr00a?ed=2019_03_12